ULKOMINISTERIÖ
Oikeuspalvelu
OIK-20 Kitta Kangas

PF0Y3ULX-23

04.05.2022

Eduskunnan
valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Viite
HE 66/2022 vp; kirjallinen asiantuntijalausunto valtiovarainvaliokunnan verojaoston 6.5.2022 kokoukseen

Asia
Asiantuntijalausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja valmisteverotuslain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt ulkoministeriöltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 66/2022 vp eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja valmisteverotuslain 18 §:n muuttamisesta.

Ulkoministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomella on voimassa useita sopimuksia kansainvälisten järjestöjen kanssa koskien niiden oikeudellista asemaa, erioikeuksia ja vapauksia. Useissa nk. isäntämaasopimuksissa sovitaan mm. järjestön ja/tai sen henkilökunnan verovapaudesta sekä esim. hankintoihin ja palveluihin kohdistuvan arvonlisäveron hyvityksestä arvonlisäverolain säännösten mukaisesti. Esimerkiksi Suomen hallituksen ja Euroopan metsäinstituutin välisen instituutin ja sen henkilöstön oikeudellisesta asemasta, erioikeuksista ja vapauksista tehdyn sopimuksen (SopS 15/2007, jäljempänä ”EFI-sopimus”) X artiklan 4 kohdan mukaan ”kun instituutti tekee hankintoja tai käyttää palveluita, jotka ovat arvoltaan huomattavia ja jotka tarvitaan instituutin virkakäyttöön, ja jos näiden hankintojen tai palveluiden hinta sisältää veron ja vero on yksilöitävissä, hallitus huolehtii veron hyvityksestä Suomen arvonlisäverolain säännösten mukaisesti siltä osin kuin lakia sovelletaan Helsingissä sijaitseviin diplomaattisiin edustustoihin.”

Perustamis- ja isäntämaasopimuksissa määrätään usein myös riitojenratkaisusta, jolla järjestön ja isäntämaavaltion väliset sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat ratkaistaan (usein viimesijainen riitojenratkaisu tapahtuu välimiesmenettelyssä, katso esim. EFI-sopimuksen XV artikla.) Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden määräaikaa oikaisuvaatimuksen tekemiselle tilanteessa, jossa veronpalautusta on haettu Suomessa sijaitsevalle Euroopan unionin tai Euroopan atomienergiayhteisön elimelle, johon sovelletaan Euroopan unionin erioikeuksista ja vapautuksista 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehtyä pöytäkirjaa.

Postiosoite
PL 176
00023 VALTIONEUVOSTO

Laivastokatu 22

Vaihde
+358-(0)295-350 000

Telefax
+358-(0)9-629 840

Ulkoministeriön näkemyksen mukaan asiaa on mahdollista arvioida siten, että silloin kuin perustamis- tai isäntämaasopimuksessa todetaan, että veronpalautukset tehdään Suomen arvonlisäveronlain säännösten mukaisesti, kansainvälisen järjestön ja Verohallinnon väliseen riidanratkaisuun sovellettaisiin arvonlisäveronlain muutoksenhakusäännöksiä. Perustamis- tai isäntämaasopimusten riidanratkaisulausekkeet koskisivat siis vain itse sopimuksen tulkintaa, mutta niiden ei voitaisi katsoa koskevan sopimuksella kansalliseen lainsäädäntöön tehtyjen viittausten tarkoittamien säännösten sisällöllistä tulkintaa.

Ulkoministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että hallituksen esityksessä on todettu, että arvonlisäverolaissa ei ole nykyisen 72 d §:n 4 momentin lisäksi muita Natoa koskevia säännöksiä. Laissa ei siten esimerkiksi ole säännöksiä, jotka koskisivat Naton Suomessa olevien muiden jäsenvaltioiden puolustusvoimien Suomessa ostamia tavaroita ja palveluja tai Suomessa tapahtuneita tavaran maahantuonteja. Jos Suomi liittyy Natoon, asiaa on tarkasteltava liittymisprosessin edetessä ja lainsäädäntöä tulee tarkentaa sitä mukaan, kun tarve liittymisen jälkeen ilmenee. Suomen mahdollisen liittymisprosessin aikana on olennaista identifioida ne säännökset, jotka ovat ristiriidassa liittymisen kanssa.

Liitteet -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Oikeuspalvelu
OIK-20 Kitta Kangas

Asiasanat	NATO, VALTIOSOPIMUKSET, VEROTUS, DIPLOMAATTISET ERIOIKEUDET JA VAPAUDET
Hoitaa	**OIK-20**
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	AVS-POL; OIK-01; OIK-02; OIK-10; OIK-40; POL-01; POL-02; POL-10; PRO-00; UMI-00; VSI-00 PLM; VM
Laatija jakanut	